

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra historie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Veronika Růžková

Název práce: Měšťanská beseda v Plzni v proměnách času

Oponoval: PhDr. Marie Malivánková Wasková

Předložená bakalářská práce s příjemným názvem *Měšťanská beseda v Plzni v proměnách času* je rozčleněná na sedm kapitol. První kapitola je obligátně věnována úvodu s obecným nastíněním tématu a cílů, které si autorka při jeho zpracování klade. Její součástí je i představení použitých pramenů a literatury (této části prakticky není co vytknout, snad jen zbytečná stručnost, s níž byl fond obsahující písemnou agendu spolku Měšťanská beseda shrnut jen pod obecnou informaci, že se jedná o „dokumenty, které se nachází v Archivu města Plzně“ bez dalšího přiblížení). Následující kapitola obsahuje úvod do souvislostí (*Počátky společenského života v Plzni, Secese v Plzni*), další dva oddíly se zabývají jednak spolkem Měšťanská beseda v Plzni a jednak historií budovy s důrazem na její architektonickou podobu a opravy na konci dvacátého a začátku 21. století. Poté jsou představeny dvě významné plzeňské osobnosti se zásluhami o rozvoj Měšťanské besedy. Nechybí kapitola *Závěr*, dále *Seznam použité literatury a pramenů* včetně uvedení elektronických zdrojů, anglické resumé a klíčová slova (v češtině). Bakalářská práce je také bohatě vybavena ikonografickými přílohami, které nepostrádají citace zdrojů, odkud byly převzaty. Z hlediska struktury předložená práce plně vyhovuje požadavkům na ni kladeným.

Bohužel v dalším již vlastní zpracování kulhá. Nejprve obecné jevy, provázející celý text: Nápadná je stylistická neobratnost a gramatické neznalosti autorky (nezvládá shodu přísudku s podmětem, interpunkci ve větě, sestavuje tristní věty typu: „*Za dobu existence spolku je mnoho osobností, které se zasloužili [!] o rozkvět spolku i budovy.*“ /s. 33/; v textu dokonce odporuje sama sobě, např. v jednom odstavci hovoří nejprve o tom, že oslavy se konaly 25. ledna 1936, aby v následujících větách vyprávěla o tom, jak se slavilo po dva víkendové dny /s. 19/ atd). Autorka také nedokáže udržet časovou linii, přebíhá od roku 1936 k roku 1912 a zpět k roku 1932, nezvládá však ani základní linii vypravěčskou a v textu skáče od jednoho tématu ke druhému. Text je poznamenán i viditelně minimálními korekturami před tiskem.

Za skutečně velký nedostatek je třeba považovat nedbalý poznámkový aparát. Nedostatečné jsou poznámky s citacemi zdrojů (např. /s. 8/ studentka vypočítává řadu plzeňských spolků, aniž by doložila, odkud jejich výčet převzala; /s. 16/ hovoří o valné hromadě spolku Měšťanská beseda dne 10. listopadu 1912 a o podrobnostech kolem jejího shromáždění, aniž by uvedla, odkud čerpá; nebo v pozn. 49, která se vztahuje se k události z roku 1946, odkazuje slovem „tamtéž“ na poznámku předchozí, v níž je ovšem citován zápis z valné hromady roku 1938; výslovně využívá jako pramen korespondenci mezi Měšťanskou besedou v Plzni a Měšťanskou besedou v Praze či dopisy Matouše Mandla, aniž by tuto korespondenci citovala minimálně informací, kde je uložena /s. 20/ atd.). Autorka také používá více než nedůsledný věcný poznámkový aparát, např. /s. 35/ vyjmenovává spolky, v nichž JUDr. Matouš Mandl působil, přičemž z celkového počtu šesti organizací u dvou přidává bližší vysvětlení (díky tomu, že na něj narazila v literatuře, kterou si zvolila k tématu), ostatní

však pomíjí mlčením. Nejen v tomto případě, ale i na jiných místech (např. jen občasná identifikace dřívějších názvů ulic s těmi dnešními ap.) je do očí bijící neschopnost (či lenost) pečlivě dohledávat v základní slovníkové a další odborné literatuře doplňující údaje, které tvoří odborný text odborným textem, a pokud vůbec studentka něco dohledává, pak v pochybných elektronických encyklopediích na internetu (studentce chybí ovšem i obecné znalosti; např. záměna slova Golgota za „Golgot“ /pozn. 118/, o staviteli jménem Karel Bubla hovoří setrvale ve formě „Karel Bubl“ ap.). Vycházejíc z poměrně omezené literatury zvolené k tématu, nepřekračuje její meze a ani se o to nepokouší. Leckdy zřejmě kvůli doslovnému přejímání zdroje podává naprosto nelogické informace (pozn. 119: „[spolek Radbuza:] Spolek založený v roce 1873 a jeho členy tvořili především studenti, na které byly kladeny v první řadě požadavky společenské. Také bylo nutné, aby studenti dokončili [??] svoji účast na na [!] obrození českého společenského života v duchu národním. Viz. MACHÁČEK, Fridolín. *Moderní Plzeň a Dr. Matouš Mandl.....*, s. 20“). Díky tomu, že nedokáže „přeložit“ dobovou dikci literatury z první poloviny 20. století do současné češtiny (pravděpodobně řadu slov ani příliš nechápe, respektive se nad nimi nezamýšlí), uvádí podobné pozoruhodnosti jako /s. 34/: „Po studiích se [Matouš Mandl] přidal ke spolku Radbuza, kde se poprvé zaučil ve veřejném životě, a kde se zrodily počátky jeho zájmu o západočeské menšiny [?]“. Záliba v přebírání doslovných citací ze zdrojů vede například k zařazení přepisu verbálního projevu Ing. Arch. Petra Domanického, proneseného v televizním vysílání. Mluvená řeč není řeč psaná, a pakliže se doslovně převede na papír, vyzní zpravidla hloupě. Růžková tak prokázala Domanickému, kterého jinak nepochybně vnímá jako autoritu, medvědí službu. Zmíněné přebírání celých buď doslovných nebo naopak z kontextu vytržených a krácených pasáží ze zdrojů celkově snižuje úroveň práce, která tak působí jako pouhá bezduchá kompilace cizích vyjádření bez vlastní autorčiny invence či alespoň základního přemýšlení nad tématem.

Z hlediska formálních nedostatků je dále třeba upozornit i na skutečnost, že seznam literatury ani seznam použitých elektronických zdrojů neobsahují všechny tituly a odkazy, objevující se v poznámkách!! Vytknout je však třeba také pominutí řady publikovaných výročních zpráv o činnosti besedy. Celkově lze seznam čerpané literatury označit za omezený.

Co se cílů práce nastíněných v úvodu týče, můžeme autorku pochválit, že se svých tezí drží. Když v jednom odstavci úvodu nastiňuje, že /s. 6/: „V Další [!] kapitole bych přiblížila vnitřní uspořádání spolku, stanovy spolku a zápisy z valných hromad. Především na pár konkrétních příkladech uvedu kulturní činnost spolku, za jejímž účelem celý spolek vznikl. Jelikož akcí bylo nespočet, jako například plesy, taneční a divadelní vystoupení, koncerty, taneční kurzy, oslavy nejruznějších výročí, atd. Nelze [!] popisovat každou z nich, jelikož jen kultura by vydala na samostatnou studii, což není mým cílem“, je nepochybné, že se autorka od svého záměru neodklonila. Skutečně uvádí pár konkrétních příkladů (byť v ne zcela přesném chronologickém uspořádání) z dějin a kulturního života spolku. Také úmysl vykreslit v kapitole zaměřené na budovu Měšťanské besedy její vznik, a poté moderní rekonstrukci a restaurátorské práce, byl v zásadě dodržen.

A přeci zaráží formulace závěru, v němž si autorka pochvaluje: „Přínos této práce spočívá v přehledu historie spolku i budovy, především proto, že velká část informací je získána z bádání v archivu. Přínosem je i shrnutí restaurátorských prací, které se v žádné publikaci nevyskytují a informace jsou získány přímo z restaurátorských zpráv.“ Z toho lze v zásadě souhlasit s přínosem tkvícím ve shrnutí restaurátorských zpráv z let 1994-2008. Ovšem historie spolku, která zde byla podána, je jednak více než nepřehledná, jednak velmi děravá. V Archivu města Plzně, pravda, jisté informace získány byly, autorce se však nepodařilo sestavit je do logického celku, který by poskytoval přehledné informace o historii spolku a budovy. Excerptce fondu Měšťanská beseda byla zcela nesystematická a přinesla jen kusé informace, potenciál fondu rozhodně vyčerpán nebyl. Výtka povrchnosti zpracování pak o to více platí v případě kapitoly věnované budově Měšťanské besedy, kde je pominuto takřka půlstoletí její existence. Z hlediska dějin objektu Měšťanské besedy především citelně chybí excerptce materiálů chovaných v tzv. stavebním archivu (Magistrát města Plzně, odbor stavebně správní – Stavební archiv), které by doplnily nejen chybějících padesát let stavebních oprav, ale nepochybně i další informace z období „škodovácké“ správy objektu. Nahlédnout by pak bylo možné i do Archivu společnosti Škoda Plzeň. V potaz je samozřejmě nutno

brát, že v úvodu není podobný cíl, tedy excerptce stavebního archivu či fondu Škoda a. s., předestřen – což je ovšem škoda. Ignorování téměř půl století historie budovy činí již samo zpracovávané téma problematickým. Buď mělo být záměrem přiblížit podrobně a přehledně historii Měšťanské besedy od jejího založení do zániku spolku v polovině 20. století, nebo – pakliže měl popis dospět až do současnosti a starší dějiny měly být probrány jen letmo, rozhodně nemohou chybět léta 1950-1994. Blamáž s pomínutím pramenů k proměnám Měšťanské besedy ve druhé polovině 20. století snad mohla být alespoň zmírněna větou v závěru, v níž by se další studium směřovalo k zmíněným dvěma fondům. Jakoukoli formulaci s podobnou sebereflexí nedostatků studie ale postrádáme.

Předložená bakalářská práce má logické a přehledné dělení na kapitoly, byla zpracována i za použití archivního materiálu a přináší některé nové, dosud nepublikované informace, tím ale její klady končí. Vlastní zpracování nedopadlo přijatelně. Kapitoly věnované spolku i budově obsahují kusé, neutříděné a v řadě případů díky slohové neobratnosti autorky, bezmyšlenkovitě přejímající doslovné či nelogicky krácené citace zdrojů, až nesmyslné informace. Elaborát je poznamenaný uspěchaností finálního zpracování, mechaničností přejímaných informací, nedostatečnou prací s lexikografickou literaturou i omezenou základnou pramennou. Na celkovém výsledku se ovšem především podepsal téměř nulový zájem autorky, která se buď do tématu neponořila, nebo psala tzv. „na poslední chvíli“, v každém případě ovšem bez přemýšlení. Nedostatečnou pozornost, kterou studentka věnovala své práci, dobře ilustruje i závěr, v němž uvedla: *„Navíc se Beseda mohla pochlubit tím, že uvítala mnoho významných hostů, ať přímo v budově či při účasti na uvítacích proslovech, například při návštěvě Františka Josefa I. v Plzni“*. O Františku Josefovi není v práci ani zmínka, ale zato je tu věnována samostatná kapitola návštěvě dr. Edvarda Beneše.

Vzhledem k naznačené kombinaci vážných obsahových i formálních nedostatků nemohu bakalářskou práci v této podobě doporučit k obhajobě, nepochybně však představuje základnu, kterou může autorka v naznačených bodech přepracovat, rozšířit, prohloubit a usilovat o její obhájení v příštím roce.

Marie Malinová Václav